Geachte leden van de commissie VBF,

Voor u ligt de programmabegroting 2026. Deze programmabegroting is het laatste stuk uit de begrotingscyclus in deze raadsperiode. De adviescommissie waardeert de stappen die de afgelopen jaren in samenwerking zijn gezet. Zoals de nieuwe beleidscyclus met duidelijk onderscheid van een visie, nota en uitvoeringsprogramma. En de gewijzigde opzet van de programmabegroting waarbij aandacht is voor integrale opbouw, strategische risico's, verbonden partijen, beïnvloedbare ruimte, investeringen en subsidies. We kijken uit naar de evaluatie van de beleidscyclus en zijn benieuwd naar de opvolging van de raadstoetsen voor de opzet van de programma's.

In deze vergadering wil ik graag een aantal inhoudelijke thema's namens de adviescommissie C&F onder uw aandacht brengen die van belang zijn voor de kaderstellende en controlerende rol. Dit zijn geen nieuwe punten, maar sluiten aan bij onze eerdere adviezen.

Ten eerste de investeringen.
De omvang van de investeringsportefeuille is uitzonderlijk groot en groeit verder tot ruim 2,6 miljard euro. De realisatie blijft achter bij de planning, waardoor investeringen zich opstapelen. Het programma 'Grip op investeringen' is bedoeld om hier meer sturing op te geven, maar de voortgang daarvan is nog onvoldoende zichtbaar. Vanuit de adviescommissie adviseren wij om hierover het gesprek te voeren in de raad. Wij zien graag (toegezegde) voorstellen tegemoet om de grip op sturing en beheersing van investeringen en de realisatie daarvan te verbeteren. Denk bijvoorbeeld aan het invoeren van gefaseerde kredietautorisatie, de uitwerking van het investeringsplafond, autorisatie van grote vervangingsinvesteringen en de leesbaarheid van het Meerjaren Perspectief Ruimte.

Ten tweede de reserves
Een terugkerend aandachtspunt is wel de grote hoeveelheid bestemmingsreserves en dat aantal neemt weer verder (licht) toe. Met de nieuwe raadsperiode voor ons, zou een actiepunt kunnen zijn het aantal bestemmingsreserves en de vele dotaties en onttrekkingen terug te dringen. Dat versterkt volgens de accountant de transparantie tussen doelen, activiteiten en budget. Stimuleert het integraal nadenken en besluiten over de inzet van (incidenteel) geld en voorkomt 'eiland-vorming' en 'potjes'. Vanuit de adviescommissie adviseren wij om hierover het gesprek te voeren in de raad en te bezien of herziening van het beleid nodig is. Betrek hier ook de accountant bij.

Ten derde de versterking van concernsturing en financiële functie
De adviescommissie ziet het versterken van de financiële functie als een noodzakelijke stap voor betere sturing en beheersing. Centrale positionering van bijvoorbeeld control en een robuust controlframework zijn essentieel. Decentrale werkwijzen beperken de

integrale sturing en grip op risico’s, verbonden partijen en investeringen. Wij steunen de ingezette centralisering en professionalisering en blijven graag op de hoogte van de gezette stappen en resultaten van de versterking van de financiële functie.